

“Тасдик мекунам”
Ректори Донишгоҳи миллии
Тоҷикистон д.и.и., профессор
Насриддинзода Э.С.
“ 8 ” 2025

ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШБАР

ба диссертатсияи докторант (PhD) Мирбобоева Матлюбаҳои Ибраимхоновна дар мавзун “Эҳсонкорӣ дар шароити ташаккул ва рушди иқтисодиёти тамоюли иҷтимоишуда (дар мисоли вилояти Сугди Ҷумҳурии Тоҷикистон)” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси: 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050611 - Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт).

1. Мубрамаӣ ва зарурати баргузори таҳқиқот.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, чунон ки дар кишварҳои пешрафта дида мешавад, фаъолияти эҳсонкорӣ то ҳол ба анъанаи қабулшуда табдил наёфтааст. Дар ин ҷо ягон муассисаи пурқувват вучуд надорад, ки бо ҷамъоварӣ ва тақсимои хайрияҳо машғул бошад. Аз ин рӯ, бори асосии хифзи иҷтимоии аҳоли ба дӯши давлат аст. Барои фаҳмидани он, ки чӣ гуна он метавонад барномаҳои давлатиро тақмил диҳад ва зиндагии ниёзмандонро беҳтар созад, таҳқиқоти фаъолияти эҳсонкориро дар Тоҷикистон аминтар кардан лозим аст.

Муаллиф дуруст қайд кардааст, ки «Дар ҳоли ҳозир, сарфи назар аз аҳамияти ҷиддии иҷтимоию иқтисодӣ доштани фаъолияти эҳсонкорӣ, ин масъала дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалан мавриди таҳқиқоти назариявӣ ва амалӣ қарор нагирифтааст». Фаъолияти мазкур дар кишварҳои пешрафта аксар вақт ҳамчун масъулияти иҷтимоии тижорат қабул карда мешавад. Аммо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ин ғоя то ҳол ба таври васеъ паҳн нашудааст. Таҳқиқи масоили марбут ба фаъолияти хайриявӣ ва эҳсонкорӣ ба муайян кардани он, ки чӣ гуна тижоратро ба ҳалли мушкилоти иҷтимоӣ ҷалб кардан ва кам кардани сарбории буҷети давлатӣ мумкин аст, кӯмак мекунад. Аз ин лиҳоз, мавзун диссертатсияи баррасишаванда бешубҳа, мубраму саривактӣ арзёбӣ мегардад.

2. Дарачан асоснок ва сахех будани натиҷаҳои илмӣ, хулоса ва тавсияҳое, ки дар диссертатсия оварда шудаанд.

Дар раванди ҳалли илмӣ масъалаҳои дар рисолаи диссертатсионӣ гузошташуда муаллиф омӯзиши муқарароти илмӣ олимони хориҷӣ ва ватаниро оид ба шарҳи масъалаҳои ташаккули баҳши давлатии иқтисодиёт таваҷҷуҳи маҳсул додаанд, мавриди баррасӣ қарор додааст. Дар диссертатсия муаллиф асосҳои назариявии фаъолияти эҳсонкориро таҳқиқ намуда ба мафҳумҳои иқтисодии “эҳсонкорӣ”, “ҳасана” “хайрия тасхех ворид намудааст. Асосноккунии хулосаю пешниҳодҳои дар диссертатсия овардашуда аз он шаҳодат медиҳанд, ки муаллиф асарҳои бунёдии олимони ватанию хориҷиро, ки дар ин самт таҳқиқот бурдаанд эҷодкорона истифода бурда, ақидаҳои илмиро дар самти асосноккунии назариявии фаъолияти эҳсонкорӣ ҳамчун шакли ҳамохангсозии манфиатҳои иқтисодии давлат, баҳши хусусӣ ва ҷомеа, ки рушди онҳо ҳамчун шартҳои бунёди иқтисодиёти ба соҳаи иҷтимоӣ нигаронидашуда хизмат мекунад, инчунин дар таҳияи самтҳои тақмили механизмҳои фаъолияти эҳсонкорӣ дар вилояти Сӯғд равона шудааст, мавриди омӯзиши амик қарор додааст.

Қайд намудан ба маврид аст, ки дар раванди таҳияи қардани диссертатсия методҳои гуногуни мантикиву таърихӣ, иқтисодиву омӯрӣ ва таҳлилҳои муқоисавию графикӣ, ки дар таҳқиқотҳои иқтисодӣ муҳим мебошанд, истифода қарда шудаанд.

Заминаҳои назариявӣю методологии таҳқиқотро асарҳои олимони хориҷию ватанӣ оид ба масъалаи фаъолияти эҳсонкорӣ, идоракунии баҳши давлатӣ дар соҳаи хизматрасониҳои иҷтимоӣ бахшида шудаанд, ташкил додааст. Ба сифати манбаъҳои иттилоотии таҳқиқоти диссертатсионӣ маълумотҳои Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва идораҳои минтақавии он, ҳисоботҳо ва маводҳои меъёрии Сарраёсати молияи вилояти Сӯғд, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон инчунин маводи нашрияҳои даврӣ ва сайтҳои гуногуни шабакаи интернетӣ ташкил додаанд.

Дар рафти шиносӣ бо рисола қайд намудан мумкин аст, ки муаллиф тавонистааст, бо истифода аз маълумоти мавҷудаи илмӣ оид ба мавзӯи таҳқиқот хулосаю пешниҳодҳои ҳешро асоснок намояд. Инчунин аз таҳлил ва баррасии маводи рисолаи диссертатсионӣ хулоса намудан мумкин аст, ки муаллиф дар баробари оқилона истифода бурдани маводҳои назариявӣ, маълумотҳои омӯриро низ вобаста ба мақсади таҳқиқот ҷамъоварӣ, қорқард ва таҳлил намудааст, сахехияти натиҷаҳои таҳқиқот ва хулосаҳои илмиро асоснок менамояд.

1. Мутобикати диссертатсия ба ихтисосҳо ва самтҳои илм, ки аз рӯи онҳо диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод шудааст.

Таҳлил нишон дод, ки диссертатсияи баррасишаванда ва натиҷаҳои таҳқиқот ба Шиносномаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ихтисоси 6D050611 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ:

1. Ташаккул ва рушди бозори хизматрасониҳо дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ дар сатҳи минтақавӣ ва миллий. Нақш ва мавқеи хизматрасониҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ; 7. Тамоюлҳои муосири рушди шаклҳои ташкилию ҳуқуқӣ дар муассисаҳои соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ; 9. Асосҳои иқтисодии амалкард ва дастгирии давлатии бахши хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ; 16. Таҳкими иқтидори иқтисодиву иҷтимоии хизматрасониҳо дар соҳаҳои илм, маориф, ва иҷтимоӣ; 18. Маблағгузориҳои бахши хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ; 19. Рушди ҳамкориҳои муассисаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ бо субъектҳои соҳаҳои дигари иқтисодиёт, мувофиқат мекунад.

2. Саҳеҳӣ ва навгонии илмӣ таҳқиқот ва натиҷаҳои ғирифташуда.

Таҳқиқоти анҷомшуда ба тақмили назарияи фаъолияти эҳсонкорӣ сахм гузошта, хайрияро ҳамчун воситаи ҳамоҳангсозии манфиатҳои иқтисодии субъектҳои гуногун ва мусоидат ба бунёди иқтисоди иҷтимоӣ асоснок мекунад. Илова бар ин, он тавсияҳои амалиро оид ба рушди фаъолияти эҳсонкорӣ дар вилояти Сугд пешниҳод менамояд.

Ба андешаи мо, унсурҳои навгонии таҳқиқоти диссертатсионӣ, ки масъала ва вазифаҳои гузоштаи муаллифро ба таври саҳеҳ тавсия медиҳанд инҳоянд:

- 1) Муаллиф ба моҳияти иқтисодию иҷтимоии мафҳумҳои “эҳсонкорӣ”, “ҳасана”, “хайрия” тавзеҳ дода, фаъолияти эҳсонкориро ҳамчун категорияи иқтисодӣ тавсиф кардааст. Хусусияти фарқкунандаи ин тафсир дар он аст, ки муаллиф мафҳумҳои иқтисодию иҷтимоии “эҳсонкорӣ”, “ҳасана”, “хайрия”-ро тавзеҳ додааст;
- 2) Муаллиф зарурати ташаккули фаъолияти эҳсонкориро ҳамчун воситаи бартарафсозии мушкилоти иҷтимоӣ дар иқтисоди бозорӣ исбот карда, собит сохтааст, ки давлат дар иқтисоди бозории тамоюли иҷтимоӣдошта наметавонад бидуни мавҷудияти институтҳои миёнарав дар фаъолияти хайриявӣ, бидуни ташаккули фарҳанги эҳсонкорӣ дар байни табақаҳои сарватманд ва осудаҳои ҷомеа аз уҳдаи иҷрои рисолатҳои иҷтимоии худ ба пуррагӣ барояд. Ақидаи муаллиф дар ин самт муҳим буда, чунин шакли гузориши масъала моҳияти иқтисодии фаъолияти эҳсонкориро муайян менамояд;

- 3) Муаллиф дар асоси таҳқиқи таҷрибаи хориҷӣ нишон додааст, ки фаъолияти эҳсонкорӣ дар қоҳиш додани нобаробарии иҷтимоӣ ва кӯмак ба ниязмандон нақши муҳим мебозад, аммо барои рушди самараноки он дар Тоҷикистон иштироки фаъолтари давлат зарур аст.
- 4) Муаллиф исбот кардааст, ки бо вучуди мушкилоти зиёде, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар тӯли солҳои соҳибистиклолӣ бо онҳо рӯ ба рӯ шудааст, дар кишвар асосҳои иқтисодии иҷтимоиро ташаккул додан муяссар гардид. Дар ин раванд ташаббусҳои шахсии шахрвандон ва дастгирии давлат нақши муҳим бозиданд. Ба тӯфайли тарғиби арзишҳои хайриявӣ ва мероси маънавии халқи тоҷик дар ҷомеа фарҳанги хайриявӣ ташаккул меёбад. Ташкилотҳои пайдо мешаванд, ки бо ҷамъоварӣ ва тақсими хайрияҳо машғуланд.
- 5) Таҳқиқоти фаъолияти хайриявӣ дар вилояти Сугд ба муаллиф имкон дод, ки иқтидори иқтисодии онро муайян намояд. Формулаҳои барои ҳисоб кардани иқтидори хайриявии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ таҳия карда шуданд, ки ҳаҷми саҳмияҳои хайрияро бо даромади шахрвандон ва фоидаи корхонаҳо алоқаманд мекунанд. Тахмин меравад, ки ҳиссаи муайяни даромад ва фоида метавонад ба мақсадҳои хайрия равона карда шавад.
- 6) Муаллиф пешниҳод кардааст, ки барои баланд бардоштани самаранокии фаъолияти хайриявӣ дар Тоҷикистон як қатор мушкилотро ҳал кардан лозим аст. Яке аз онҳо бо асимметрияи иттилоот дар бораи лоиҳаҳои хайрия алоқаманд аст. На ҳамаи хайрхоҳон аниқ медонанд, ки хайрияҳои онҳо чӣ гуна истифода мешаванд. Ин метавонад ба оқибатҳои манфӣ оварда расонад.

3. Аҳамияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо онд ба истифодаи онҳо.

Аҳамияти муқаррароти таҳқиқоти илмӣ барои равшанӣ андохтан ва илқишофи назарияи фаъолияти эҳсонкорӣ, пурра гардидани дониш дар бораи фаъолияти эҳсонкорӣ дар иқтисодии бахши давлатӣ ва хусусӣ дар соҳаҳои хизматрасониҳои иҷтимоӣ мусоидат хоҳад кард.

Натиҷаҳои ҳосилшудаи таҳқиқоти илмӣ барои ташаккули низоми муносири соҳаи эҳсонкорӣ дар иқтисодии ҷумҳурӣ истифода бурдан мумкин аст.

Методология ва амсилаи пешниҳодкардаи муаллиф метавонад дар фаъолияти Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ, ташкилоти давлатӣ ва ғайридавлатии бахши давлатӣ барои баҳодихии самаранокии фаъолияти онҳо ва таҳияи тавсияҳо онд ба рушди минбаъдаи бахши давлатии иқтисодии

видояти Суғд ва такмили низоми идоракуни, ки ба коней кардани эҳтиёҷоти иҷтимоии минтакаи мазкур равона карда шудааст, истифода шуда метавонанд.

Хулосаю тавсияҳо ва далелҳои коркардшуда барои баланд бардоштани сифати идоракунии рушди бахши давлатии хизматрасониҳо дар фаъолияти ниҳодҳои мухталифи иқтисодию иҷтимоии ҷомеа аҳамияти амалӣ дошта, барои рушди минбаъдаи онҳо нақши муассир мегузоранд.

4. Тавсифи умумии кори диссертатсионӣ

Соҳтори кори диссертатсионӣ, гузориши мақсад ва мантиқи алоқамандии онҳо нишон медиҳад, ки муаллиф масъалаи гузоштаро дарк намуда, масъалаҳои муҳимми арзёбии фаъолияти эҳсонкорӣ ҳамчун зухуроти иқтисодӣ дар шароити рушди иқтисодиёти тамоюли иҷтимоӣдошта дар як ҳудуди алоҳида, асосноккунии назариявии он ва таҳияи пешниҳодҳо барои ташаққули фарҳанги эҳсонкорӣ ва бавучудоии ниҳодҳои миёнрав дар ин самт дар саросари кишвар мебошад, шарҳ дода тавсияҳоро барои ҳалли мушкилоти ҷойдошта дар ин самт асоснок намудааст.

Дар боби якум, ки **“Асосҳои назариявӣ ва моҳияти иҷтимоию иқтисодии фаъолияти эҳсонкорӣ”** ном гирифтааст, моҳияти фаъолияти мазкур ҳамчун омил бартарафсозандаи мушкилоти иҷтимоӣ, мафҳум ва таҳаввулоти он, муҳтавои иқтисодию иҷтимоии ин фаъолият ва таҷрибаи мамлакатҳои хориҷӣ оид ба эҳсонкорӣ мавриди таҳлилу баррасӣ қарор гирифтаанд.

Дар диссертатсия тазоди иқтисодии марбут ба эҳсонкорӣ махсус қайд шудааст, ки аз нигоҳи аввал фаъолияти эҳсонкорӣ ғайриоқилона ба назар мерасад. Эҳсонкорон зоҳиран ба нафъи худ, балки ба манфиати аъзоёни ҷомеа қор мекунанд. Аҳкоми асосии иқтисоди бозорӣ мабнӣ бар он аст, ки субъектҳои иқтисодӣ рафтори оқилонаи барои ба даст овардани фоида нигаронидашуда доранд. Аммо, ҳаминро ба назар гирифта даркор аст, ки аз фаъолияти эҳсонкорӣ соҳибкорон оромиши вичдон ва лаззати маънавӣ ҳосил мекунанд ва ҳудро аз нигоҳи ахлоқ шоиста ҳис мекунанд.

Қайд гардидааст, ки азбаски қобилияти соҳибкорӣ ба ҳамаи аъзоёни ҷомеа баробар тақсим нашудааст, бо мурури замон, рушди иқтисодӣ дар иқтисоди бозорӣ ба он оварда мерасонад, ки баъзе аъзоёни ҷомеа, ки қобилияти мазкур дар онҳо бештар аст, торафт сарватманд шудан мегиранд. Баръақс, баъзе аъзоёни дигари ҷомеа, бинобар сабабҳои объективии гуногун, аз ҷумла надоштани чунин қобилият осебпазир мешаванд. Аз ин рӯ, дар иқтисоди бозорӣ ҳамеша гурӯҳи аъзоёни ҷомеа ба дастгирии давлат ва бахши хусусӣ муҳтоҷ боқӣ мемонанд. Дар кишварҳои дунё, вобаста ба сатҳи рушди иқтисодӣ ин таносуб низ гуногун боқӣ мемонад. (сах.9-10).

Муаллиф қайд намудааст, ки баррасии мафҳум ва таҳаввулоти фаъолияти эҳсонкорӣ дар қаламрави Тоҷикистон бидуни таҳлили анъанаҳои миллӣ, таърихӣ ва маънавӣ ғайриимкон аст. Таъини асрҳо моҳият ва шакли фаъолияти эҳсонкорӣ тадриҷан дигаргун гашта, рушди фаъолияти эҳсонкориро дар таърихи халқи тоҷик аз нуқтаи назари ташаккул, рушд ва нузули низомҳои ҷамъиятӣ, давлатӣ ва иҷтимоӣ, ба чор марҳила (ибтидоӣ – мабънӣ ба шарияти зардуштӣ, миёна – мабънӣ ба шарияти ислом, замони нав – даврони шуравӣ ва замони соҳибистиклолӣ) ҷудо кардан мумкин аст. Албатта, ин даврабандии мо шартӣ буда, ҳаминро бояд таъкид дод, ки арзишҳои маънавию ахлоқӣ бо омадани марҳилаи нав тамоми аз байн нарафта, балки барои бавҷудоии он замина мешуданд. Вобаста ба тағйир ёфтани арзишҳои маънавию ахлоқӣ дар ҳар як давра, хусусиятҳои хоси онҳо ҷудо карда шудаанд (саҳ. 12).

Яке аз хусусиятҳои муҳими рисолаи номзадӣ дар он аст, ки муаллиф дар баробари таҳлили адабиёти хориҷӣ ба адабиёти ватанӣ ва таҳқиқотҳои олимони ватанӣ таваҷҷуҳ намуда, назари онҳоро ҷиҳати омӯзиши масъалаҳои ташаккули бахши давлатии иқтисодиёт ва хизматрасонии иҷтимоӣ таваҷҷуҳи махсус додаанд, истифода намудааст (саҳ. 3-4).

Яке аз баргариҳои рисолаи диссертационӣ дар он мушоҳида мешавад, ки муаллиф оид ба ҷамъбасти бобҳои диссертатсия хулосаю пешниҳодҳои мушаххас намудааст.

Дар боби дууми диссертатсия, муаллиф ба **“Таҳлили рушди фаъолияти эҳсонкорӣ дар раванди ташаккули иқтисодиёти тамоюли иҷтимоидошта”** бахшида шудааст, масоили марбут ба ташаккули иқтисодиёти тамоюли иҷтимоидошта дар Тоҷикистон, сиёсати давлатӣ ва соҳми Пешвои миллат, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ташаккули механизми татбиқ ва рушди эҳсонкорӣ баррасӣ гардида, таҳлили таркибии фаъолияти эҳсонкорӣ дар вилояти Сугд анҷом дода шудааст (саҳ. 14).

Муаллиф қайд намудааст, ки зимни ҳидоятҳои Пешвои миллат фаъолияти эҳсонкорӣ, хайриявӣ, саховатмандӣ дар шароити муосир масъалаҳои муҳими рӯз маҳсуб ёфтааст. Сарвари давлат тамоюли дар байни шаҳрвандон бавҷудодада, ки маблағи барои сафари ҳаҷ ва ё умра ҷамъкардаашонро ба қорҳои эҳсонкорӣ сарф карданишонро хуб қадрдонӣ карда, ҷонибдори ҷунин ашхоси саховатманду савобпеша мебошанд. Дар табриқоти бахшида ба фарорасии иди Фитр ва Қурбон табриқоти Сарвари давлат ҷунин кирдорҳои нек хотиррасон мегарданд. Дар суҳанронҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо аз соҳибқорон ва

мартуми саховатпеша даъват ба амал оварда мешавад, ки дастгири муҳтоҷону камбизоатон бошанд (сах. 15).

Гузашта аз ин, Чаноби Олӣ аз худ як намунаи рафтори олии эҳсонкориро ба ҷомеа нишон медиҳанд ва дастгирии моддӣ ва маънавии ятимону маъюбон дар фаъолияти ҳамаҷузай Сарвари давлат ба назар мерасад. Зимни сафар ба минтақаҳои гуногуни кишвар вохӯрӣ бо ятимону бепарасторон баргузор мегардад. Ҳолатҳои фаровони аз тарафи мухтарам Эмомалӣ Раҳмон сила кардани сари ятимон ба назар мерасад. Ҳифзу дастгирии табақаҳои ниёзманди мамлакат, аз ҷумла ятимону маъюбон яке аз самтҳои муҳими сиёсати иҷтимоии Ҳукумати кишвар ба ҳисоб меравад. Бо мақсади амалӣ намудани ин самт давлат ва Ҳукумати Тоҷикистон то имрӯз чораҳои заруриро андешида истодааст ва солҳои охир кӯмак ба ин гурӯҳҳои аҳоли ба як амали хайр ва қарзи имониву вичдонии ҳар як фарди солимфикру хайрхоҳи ҷомеаи мо таъсир меорад.

Дар боби сеюми таҳқиқот, ки ба **“Мукамалгардонии механизми фаъолияти эҳсонкорӣ дар вилояти Суғд”** бахшида шудааст, институционализатсияи фаъолияти эҳсонкорӣ ва ташаккули институтҳои иҷтимоӣ, фаъолияти босамари субъектҳои фаъолияти эҳсонкорӣ ва рушди онҳо дар оянда баррасӣ гардида, иқтисоди фаъолияти эҳсонкорӣ ва дурнамои рушди он ҳисоб карда баромада шудааст.

Махсус қайд намудан бамаврид аст, ки алгоритми коркарднамудан муаллиф, ки дар ҷадвали 3 саҳифаи 24 автореферат нишон дода шудааст, ҳама муҳим мебошад. Дар он иқтисоди эҳсонкории субъектҳои хоҷагидорӣ дар солҳои 2005 - 2020 пурра инъикос меёбад, ки иқтисоди эҳсонкорӣ дар сатҳи микроиқтисодӣ нишон дода шудааст ва тамоюли марҳилавӣ доштани он муайян гардидааст.

Дар хулоса натиҷаҳои асосии илмӣ таҳқиқоти диссертатсионӣ ҷамбаб карда шудаанд (сах. 150-154).

5. Эҳдо ва ҳолатҳои баҳсалаб доир ба натиҷагирӣ диссертатсия.

Ба ақидаи мо, дар диссертатсияи тақрибшаванда дар баробари натиҷаҳои мусбӣ баъзе камбудҳои алоҳида, андешаҳои баҳсалаб ба назар мерасанд, ки қайд намудани онҳоро зарур мешуморем:

1. Дар диссертатсия ба яке аз соҳаҳои хизматрасониҳои иҷтимоӣ ҷун фарҳанг кам таваҷҷуҳ дода шудааст.

2. Дар бахши таҳқиқи илмӣ мавзӯи муаллиф аз таълифоти олимони ватанӣ иқтибосҳо овардааст, аммо ному насаби баъзе аз олимони ҷавоне, ки дар мавзӯи мазкур таҳқиқоти илмӣ анҷом додаанд, дар ин бахш нишон дода нашудааст.

3. Ҷадвали 1.1 Хусусиятҳои фарқкунандаи мафҳумҳои эҳсонкорӣ дар фарҳанги ҳақиқӣ, бисёр тафсириҳои хуб дорад, ки агар дар ҳақиқат матн вобаста ба онҳо мулоҳизаронӣ мешуд, кор бештар сифати миллии мегирифт.

4. Ҷадвалҳои 2.2 ва 2.3 дар саҳифаҳои 101 ва 103 таҳлили амиқтарро талаб мекунад.

5. Дар зербоби сеюм фаъолияти эҳсонкорӣ дар мамалакатҳои хориҷӣ (Испания, Англия, ИМА, Канада ва дигарҳо) мавриди таҳлил қарор гирифтааст. Аммо, муаллиф бояд мушаххас нишон медиҳад, ки таҷрибаи кадом кишвари дунёро дар шароити ҷумҳурии мо амалӣ намудан ба мақсад мувофиқ аст.

Бояд қайд намуд, ки эродҳо ва пешниҳодҳои мазкур сифати кори илмӣ анҷомлодашударо чандон коҳиш намедиханд.

8. Мувофиқати диссертатсия ба “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”.

Дар маҷмӯъ бояд қайд намуд, ки кори диссертатсионии мазкур таҳқиқоти илмӣ мустақилона ва пурра анҷомёфта буда, нағзҳои илмӣ ва амалиро дар ҳақиқат менамояд. Диссертатсия ва автореферати он тибқи муқаррароти баррасиятдорони қорҳои илмӣ мувофиқи талаботи Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмият дароварда шудааст.

9. Мутобиқати матни автореферат бо мазмуни диссертатсия.

Автореферат ва қорҳои аз ҷои баровардаи муаллиф дар ҳақиқат таркибу мундариҷаи асосии диссертатсия ва нағзҳои илмӣ онро ифода менамояд. Диссертатсия сохтори мантиқан мукамал дошта, натиҷаҳои бадастовардаи муаллиф арзиши илмӣ доранд.

10. Мутобиқати таҳассуси илмӣ доғалаб ба дараҷаи илмӣ. Аз ҷиҳати ба муҳтавои асоси ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи докторант Мирбобоева Матлубаҳои Ибраимхоневна ҷунин ҳуҷҷа мешавад, ки таҳассуси илмӣ ӯ ба дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси: 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050611 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иқтисодиёт) қомилан мувофиқат мекунад.

11. Нашри натиҷаҳои диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ. Баррасии диссертатсия нишон дод, ки вобаста ба маъзуи диссертатсия 19 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 5 мақола дар нашрияҳои тақризшавандаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидааст, ки муҳтавои диссертатсияи мазкурро ифода менамояд.

Хулосаи умумӣ

Диссертатсияи тақризшаванда дар мавзӯи “Эҳсонкорӣ дар шароити таъшаққул ва рушди иқтисодиёти тамоюли иҷтимоидошта (дар мисоли вилояти Сугди Ҷумҳурии Тоҷикистон), аз рӯйи натиҷаҳои илмӣ ва амалии худ мувофиқи талаботи бандҳои 31 ва 33-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, таҳия карда шудааст. Бинобар ин арзанда аст, ки ба муаллифи кори диссертатсионӣ Мирбобоева Матлобаҳон Ибраимхоновна дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси: 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050611 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт) дода шавад.

Тақриз дар ҷаласаи кафедраи умумидонишгоҳии назарияи иқтисодии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон санаи 07 январи соли 2025 муҳокима ва баррасӣ шуд. Дар ҷаласа 12 нафар аъзои кафедра иштирок доштанд. Натиҷаи овоздиҳӣ: Тарафдор – 12 нафар, зид, бетараф – нест.

Рансӣ ҷаласа:

мулири кафедраи умумидонишгоҳии назарияи иқтисодии ДМТ, д.и.и., профессор

Комилзода А.Қ.

Қотиби ҷаласа:

н.и.и.муаллими калони кафедраи умумидонишгоҳии назарияи иқтисодӣ

Ҷоналоев М.С.

Таъхисгар:

дотсенти кафедраи умумидонишгоҳии назарияи иқтисодии ДМТ, н.и.и.

Саидова Ҳ. М.

Имзои Комилзода А.Қ., Саидова Ҳ.М., Ҷоналоев М.С. -ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

Ш. Душанбе, Рудақӣ 17.

<http://www.tnu.tj> 55-444-07-70

Тавкиев Э.